

І СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	SWOT-аналіз соціо-економіко-екологічного стану підприємств
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Факультет технічних систем та енергоефективних технологій. Кафедра екології та природозахисних технологій
Розробник(и)	Аблєєва Ірина Юріївна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	8 тижнів протягом 3-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС, 150 годин, з яких 64 годин становить контактна робота з викладачем (32 години лекцій, 32 години практичних робіт), 86 годин становить самостійна робота
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для всіх освітніх програм спеціальності 183 Технології захисту навколишнього середовища
Передумови для вивчення дисципліни	Необхідні знання з: екологічної політики, розробки соціальних проектів екологічного спрямування, стратегії сталого розвитку, зеленої економіки
Додаткові умови	Екологічний менеджмент і аудит
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета навчальної дисципліни	
<p>Вивчення дисципліни передбачає засвоєння студентами теоретичних та методичних основ із застосування SWOT-аналізу під час стратегічного планування діяльності підприємств різних галузей промисловості з урахуванням екологічних, економічних та соціальних аспектів розвитку; опанування методологією проведення галузевого аналізу та діагностики галузі; визначення контексту підприємства за допомогою SWOT-аналізу, SNW-аналізу, аналізу п'яти сил Портера, PEST-аналізу.</p> <p>Метою навчальної дисципліни є формування у студентів сучасного конструктивного мислення та системи спеціальних знань у сфері SWOT-аналізу як</p>	

інструменту стратегічного аналізу та здатності їх використовувати у галузі планування та управління сталим розвитком підприємств і населених пунктів.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Стратегічний підхід до управління

Вступ. Технологія стратегічного планування. Система стратегічного планування в Україні. Огляд методик прогнозування. Маркетинговий інструментарій стратегічного екологічного управління та визначення технологій і особливостей його впровадження.

Тема 2. SWOT-аналіз як основний інструмент стратегічного управління

SWOT-аналіз: поняття та місце в стратегічному плануванні. Методика та технологія проведення SWOT-аналізу. Загальні характеристики сильних і слабких сторін об'єкта, що використовуються у SWOT-аналізі. Загальні зовнішні можливості та загрози для об'єкта, що використовуються у SWOT-аналізі.

Тема 3. Особливості стратегічного планування на національному рівні в Україні

Етапи стратегічного планування на центральному рівні. SWOT-аналіз як важливий інструмент стратегічного планування національної безпеки. Програмне забезпечення: KonSi – SWOT-аналіз. Ситуативне дослідження. Місія, цілі і завдання центральних органів виконавчої влади.

Тема 4. Стратегічне планування на регіональному рівні

Методи аналізу стратегії розвитку регіону: SWOT-аналіз, PEST-, SLEPT-, PESTLE-, STEEPLE-аналіз. Аналіз зацікавлених сторін методів. «Аналіз стейкхолдерів». Оцінка варіантів стратегій розвитку на основі SWOT-аналізу. Визначення стратегічних пріоритетів та операційних цілей розвитку регіону.

Тема 5. Особливості та організація процесу стратегічного планування на місцевому рівні

Етапи розроблення стратегічного плану. Ініціація стратегічного планування. Методи визначення контексту підприємства: SWOT-аналіз, SNW-аналіз, аналіз п'яти сил Портера, PEST-аналіз. Здійснення SWOT-аналізу. Розробка стратегічного плану територіальної громади.

Тема 6. Діагностика зовнішнього середовища організації

Діагностика зовнішнього середовища непрямого впливу, застосування PEST-аналізу. Діагностика зовнішнього середовища безпосереднього впливу. Методика діагностики галузі. Модель галузевої конкуренції на підході М. Портера. Ключові фактори успіху та аналіз привабливості галузі. Оцінювання впливу споживачів. Оцінювання впливу партнерів та постачальників організації. Аналіз стейкхолдерів.

Тема 7. Діагностика внутрішнього середовища фірми

Концептуальні основи діагностики. Діагностування виробничо-господарської діяльності організації. Стратегічний потенціал: сутність, структура, оцінка. Відповідність стратегічного потенціалу підприємства стратегічним напрямкам розвитку.

Тема 8. Стратегічний аналіз

Теоретико-методичні основи стратегічного аналізу. Класифікація видів стратегічного аналізу. SWOT-аналіз. Стратегічний баланс потенціалу підприємства.

SWOT-аналіз конкретного підприємства: матриця SWOT-аналізу, вихідні дані для складання переліку стратегічних проблем підприємства, перелік стратегічних альтернатив розвитку підприємства.

Тема 9. Портфельний аналіз у розробці стратегій організації

Сутність аналізу портфеля бізнесів та його основні етапи. Матриця Бостонської консультативної групи «зростання – частка ринку». Матриця «привабливість – конкурентоспроможність» («McKinsey» – «General Electric»). Модель портфельного аналізу методом «Shell» – DPM. Матриця фірми Arthur D. Little (ADL/LC). Матриця Ансоффа та тривимірна схема Абея. Діловий комплексний аналіз (PIMS).

Тема 10. Стратегії організації

Класифікація стратегій організації. Стратегічна піраміда (за А. А. Томпсоном та Дж. Стріклендом). Способи розроблення стратегії. Базові стратегії розвитку бізнесу. Вибір стратегії фірми. Методичні підходи до розроблення стратегії підприємства.

Тема 11. Застосування методики SWOT-аналізу при плануванні інвестиційно-інноваційних процесів на підприємстві.

Методика модифікованого SWOT-аналізу при плануванні інвестиційно-інноваційного розвитку підприємства. SWOT-аналіз систем електронного постачання в промисловості.

Тема 12. SWOT-аналіз і GAP-аналіз політик, програм, планів і законодавчих актів у галузі екології та природних ресурсів і підготовка рекомендацій щодо їх удосконалення відповідно до положень Конвенцій Ріо

Методологія проведення галузевого аналізу. Збереження, охорона атмосферного повітря та кліматична політика. Збереження, охорона та раціональне використання водних і земельних ресурсів, об'єктів рослинного та тваринного світу, природно-заповідного фонду, біотичного та ландшафтного різноманіття, збереження надр і раціональне надрокористування.

Тема 13. Екологічний стандарт для навчальних та освітніх закладів «Зелений клас. Екологічні критерії та метод оцінювання життєвого циклу»

Вимоги, інструменти та етапи впровадження стандарту «Зелений клас». Кількісна оцінка сильних і слабких сторін, загроз і можливостей зовнішнього середовища.

Тема 14. Стандарт «Зелений офіс»

Вимоги стандарту «Зелений офіс». Переваги виконання вимог стандарту «Зелений офіс» та екологічної сертифікації. Застосування результатів екологічної сертифікації та знаку екологічного маркування. Етапи проходження процедури сертифікації.

Тема 15. SWOT - аналіз підприємств певних галузей промисловості

SWOT - аналіз підприємств вуглевидобувного підприємства. Матриця SWOT – аналізу вуглевидобувного підприємства, АТ «Сумський завод «Насосенергомаш». Стратегічний аналіз хімічної промисловості України.

Тема 16. Стратегічний аналіз основних факторів макро- і мікросередовища аграрного виробництва на шляху до екологізації. Кількісна оцінка проблем підприємства.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1.	обговорювати процедуру проведення SWOT-аналізу соціо-економіко-екологічного стану підприємств та регіонів за результатами діагностування зовнішнього та внутрішнього середовища
РН2.	визначати методи аналізу стратегій екологічного розвитку регіону та підприємства згідно з вимогами до стратегічного планування
РН3.	пояснювати та розробляти заходи для впровадження стандартів «Зелений клас» та «Зелений офіс» згідно з підходами до концепції сталого розвитку
РН4.	розробляти та оцінювати варіанти стратегій розвитку й екологічної політики регіонів та галузей промисловості на основі SWOT-аналізу
РН5.	застосовувати SWOT-аналіз у межах аналізу технологій захисту навколишнього середовища для конкретного підприємства

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

ПР01	Аналізувати складні системи, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру.
ПР03	Використовувати сучасні комунікаційні, комп'ютерні технології у природоохоронній сфері, збирати, зберігати, обробляти і аналізувати інформацію про стан навколишнього середовища та виробничої сфери для вирішення завдань професійної діяльності.
ПР04	Обґрунтовувати рішення направлені на мінімізацію екологічних ризиків господарської діяльності на загальнодержавному, регіональному й локальному рівнях.
ПР06	Здійснювати аналіз соціо-економіко-екологічного стану підприємств, населених пунктів, районів, областей та розробляти стратегії їх сталого розвитку.
ПР10	Оцінювати вплив промислових об'єктів на навколишнє середовище, наслідки інженерної діяльності на довкілля і пов'язану з цим відповідальність за прийняті рішення, планувати і проводити прикладні дослідження з проблем впливу промислових об'єктів на навколишнє середовище.
ПР12	Впроваджувати і використовувати відновлювальні джерела енергії та ресурсо- та енергозберігаючі технології у виробничій та соціальній сферах.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л) та практичні заняття (ПЗ):

Тема 1.

Л 1. Стратегічний підхід до управління.

Система стратегічного планування в Україні. Огляд методик прогнозування. Маркетинговий інструментарій стратегічного екологічного управління та визначення технологій і особливостей його впровадження.

ПЗ 1. Технологія стратегічного планування.

Методологія проведення стратегічного планування та визначення місця SWOT-аналізу у цьому процесі.

Тема 2.

Л 2. SWOT-аналіз як основний інструмент стратегічного управління

SWOT-аналіз: поняття та місце в стратегічному плануванні. Загальні характеристики сильних і слабких сторін об'єкта, що використовуються у SWOT-аналізі. Загальні зовнішні можливості та загрози для об'єкта, що використовуються у SWOT-аналізі.

ПЗ 2. Методика та технологія проведення SWOT-аналізу.

Визначення концептуальних засад технології проведення SWOT-аналізу.

Тема 3.

Л 3. Особливості стратегічного планування на національному рівні в Україні

Етапи стратегічного планування на центральному рівні. SWOT-аналіз як важливий інструмент стратегічного планування національної безпеки. Програмне забезпечення: KonSi – SWOT-аналіз.

ПЗ 3. Ситуативне дослідження. Місія, цілі і завдання центральних органів виконавчої влади.

Визначення особливостей SWOT-аналізу для ЦОБВ на прикладі Міністерства захисту довкілля.

Тема 4.

Л 4. Стратегічне планування на регіональному рівні

Методи аналізу стратегії розвитку регіону: SWOT-аналіз, PEST-, SLEPT-, PESTLE-, STEERPE-аналіз. Аналіз зацікавлених сторін методів. «Аналіз стейкхолдерів». Визначення стратегічних пріоритетів та операційних цілей розвитку регіону.

ПЗ 4. Оцінка варіантів стратегій розвитку на основі SWOT-аналізу. Розробка стратегічного плану регіону (на прикладі області).

Встановлення загальних засад оцінювання стратегій розвитку регіону.

Тема 5.

Л 5. Особливості та організація процесу стратегічного планування на місцевому рівні

Етапи розроблення стратегічного плану. Ініціація стратегічного планування. Методи визначення контексту підприємства: SWOT-аналіз, SNW-аналіз, аналіз п'яти сил Портера, PEST-аналіз.

ПЗ 5. Здійснення SWOT-аналізу. Розробка стратегічного плану територіальної громади.

Визначення особливостей SWOT-аналізу для громади.

Тема 6.

Л 6. Діагностика зовнішнього середовища організації

Діагностика зовнішнього середовища непрямого впливу, застосування PEST-аналізу. Діагностика зовнішнього середовища безпосереднього впливу. Методика діагностики галузі. Модель галузевої конкуренції на підході М. Портера. Ключові фактори успіху та аналіз привабливості галузі. Оцінювання впливу споживачів. Оцінювання впливу партнерів та постачальників організації. Аналіз стейкхолдерів.

ПЗ 6. Аналіз зовнішнього середовища непрямой дії організації. Діагностика галузі.

Встановлення загроз та можливостей для еколого-економічного розвитку та підвищення конкурентоспроможності конкретного підприємства за обраною галуззю промисловості на підставі проведеного аналізу зовнішнього середовища непрямой дії організації.

Тема 7.

Л 7. Діагностика внутрішнього середовища фірми

Концептуальні основи діагностики. Діагностування виробничо-господарської діяльності організації. Стратегічний потенціал: сутність, структура, оцінка. Відповідність стратегічного потенціалу підприємства стратегічним напрямкам розвитку.

ПЗ 7. Діагностика внутрішнього середовища на прикладі конкретного підприємства.

Визначення методики аналізу внутрішнього середовища підприємства, що передбачає таку послідовність: оцінювання діючих стратегій; аналіз потенціалу підприємства; визначення сильних і слабких сторін; виявлення конкурентних переваг; оцінювання діючих стратегій.

Тема 8.

Л 8. Стратегічний аналіз

Теоретико-методичні основи стратегічного аналізу. Класифікація видів стратегічного аналізу. SWOT-аналіз. Стратегічний баланс потенціалу підприємства.

ПЗ 8. SWOT-аналіз конкретного підприємства: матриця SWOT-аналізу, вихідні дані для складання переліку стратегічних проблем підприємства, перелік стратегічних альтернатив розвитку підприємства.

Визначення основних засад проведення SWOT-аналіз конкретного підприємства.

Тема 9.

Л 9. Портфельний аналіз у розробці стратегій організації

Сутність аналізу портфеля бізнесів та його основні етапи. Матриця Бостонської консультативної групи «зростання – частка ринку». Матриця «привабливість – конкурентоспроможність» («McKinsey» – «General Electric»). Модель портфельного аналізу методом «Shell» – DPM. Матриця фірми Arthur D. Little (ADL/LC). Матриця Ансоффа та тривимірна схема Абея. Діловий комплексний аналіз (PIMS).

ПЗ 9. Портфельний аналіз діяльності на прикладі конкретного підприємства.
Визначення ефективної стратегії планування діяльності та соціо-економіко-екологічного стану підприємства методом портфельного аналізу.

Тема 10.

Л 10. Стратегії організації

Класифікація стратегій організації. Стратегічна піраміда (за А. А. Томпсоном та Дж. Стріклендом). Способи розроблення стратегії. Базові стратегії розвитку бізнесу. Вибір стратегії фірми. Методичні підходи до розроблення інноваційної стратегії підприємства.

ПЗ 10. Вибір загальнокорпоративної та функціональної стратегій підприємства.

Визначення загальної стратегії розвитку підприємства на етапі розроблення бізнес-плану інвестиційного проєкту.

Тема 11.

Л 11. Застосування методики SWOT-аналізу при плануванні інвестиційно-інноваційних процесів на підприємстві. Методика модифікованого SWOT-аналізу при плануванні інвестиційно-інноваційного розвитку підприємства.

ПЗ 11. SWOT-аналіз систем електронного постачання в промисловості.

Визначення стратегії розвитку діяльності підприємства з електронним документообігом на підставі проведеного SWOT-аналізу.

Тема 12.

Л 12. SWOT-аналіз і GAP-аналіз політик, програм, планів і законодавчих актів у галузі екології та природних ресурсів і підготовка рекомендацій щодо їх удосконалення відповідно до положень Конвенції Ріо.

Методологія проведення галузевого аналізу. Збереження, охорона атмосферного повітря та кліматична політика. Збереження, охорона та раціональне використання водних і земельних ресурсів, об'єктів рослинного та тваринного світу, природно-заповідного фонду, біотичного та ландшафтного різноманіття, збереження надр і раціональне надрокористування.

ПЗ 12. SWOT-аналіз програм захисту навколишнього середовища.

Визначення проблем та перспектив впровадження і реалізації програм щодо технологій захисту довкілля на підприємствах.

Тема 13.

Л 13. Екологічний стандарт для навчальних та освітніх закладів «Зелений клас». Екологічні критерії та метод оцінювання життєвого циклу». Кількісна оцінка сильних і слабких сторін, загроз і можливостей зовнішнього середовища.

ПЗ 13. Вимоги, інструменти та етапи впровадження стандарту «Зелений клас».

Проведення стратегічного планування діяльності кафедри з урахуванням вимог стандарту «Зелений клас».

Тема 14.

Л 14. Стандарт «Зелений офіс»

Вимоги стандарту «Зелений офіс». Переваги виконання вимог стандарту «Зелений офіс» та екологічної сертифікації. Застосування результатів екологічної сертифікації та знаку екологічного маркування. Етапи проходження процедури сертифікації.

ПЗ 14. Впровадження стандарту «Зеленого офісу».

Проведення SWOT-аналізу заходів діяльності організації з урахуванням вимог стандарту «Зелений офіс».

Тема 15.

Л 15. SWOT - аналіз підприємств певних галузей промисловості

SWOT - аналіз підприємств вуглевидобувного підприємства. Матриця SWOT – аналізу вуглевидобувного підприємства, АТ «Сумський завод «Насосенергомаш». Стратегічний аналіз хімічної промисловості України.

ПЗ 15. Застосування SWOT-аналізу у межах стратегічного аналізу конкретної галузі.

Проведення SWOT-аналізу технологій захисту довкілля для конкретної галузі промисловості.

Тема 16.

Л 16. Стратегічний аналіз основних факторів макро- і мікросередовища аграрного виробництва на шляху до екологізації. Кількісна оцінка проблем підприємства.

ПЗ 16. Застосування SWOT-аналізу для визначення ефективності екологічної політики підприємства.

Проведення якісного оцінювання ефективності систем екологічного менеджменту.

7.2 Види навчальної діяльності

НД1 Підготовка до лекцій

НД2 Участь в обговоренні-дискусії (групові та парні)

НД3 Підготовка до практичних занять

НД4 Виконання практичних завдань

НД5 Написання та захист курсової роботи

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1. Інтерактивні лекції;

МН2. Проблемні лекції;

МН3. Практичні заняття;

МН4. Курсова робота.

Лекції надають студентам матеріали із загальних питань стратегічного планування окремого регіону, громади, підприємства, місця SWOT-аналізу у процесі стратегічного аналізу соціо-економіко-екологічного стану досліджуваних об'єктів, методології та методики проведення SWOT-аналізу, використання його результатів для оцінювання екологічної політики регіонів та підприємств, що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти (РН1, РН2 та РН3). Лекції доповнюються практичними заняттями, що надають студентам можливість застосувати теоретичні знання на практичних прикладах (РН1–РН4). Курсова робота передбачає дослідження та аналізування діяльності конкретних підприємств, застосування SWOT-аналізу в межах аналізу технологій захисту навколишнього середовища для конкретного підприємства (РН4, РН5). Самостійному навчанню сприятиме підготовка до лекцій та практичних занять, а також робота в невеликих групах для підготовки звітів за результатами виконання практичних робіт.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання з дисципліни (*R*) незалежно від обсягу навчальної роботи з неї становить $R = 100$ балів.

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою оцінювання та європейською шкалою оцінювання ECTS відповідно до накопичених або визначених на підсумковому семестровому контролі рейтингових балів визначається із таких співвідношень: **за 1 семестр – загалом 100 балів.**

Сума балів (R)	Оцінка ECTS	Оцінки за національною шкалою	Визначення
90-100	A	5 (відмінно)	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
82-89	B	4 (добре)	Вище середнього рівня з кількома помилками
74-81	C		В загальному правильна робота з певною кількістю помилок
64-73	D	3 (задовільно)	Непогано, але із значною кількістю помилок
60-63	E		Виконання задовольняє мінімальні критерії
35-59	FX	2 (незадовільно)	З можливістю повторного складання семестрового контролю
0-34	F		З обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту

Примітка. Загальна кількість балів отриманих студентом за період навчання округлюється до цілого числа за загальноприйнятими математичними правилами, наприклад, студент отримав 59,5 балів ≈ 60 балів – оцінка за шкалою ECTS – E, за національною шкалою – Задовільно.

Дисципліна

Студент, який протягом поточної роботи не набрав кількість рейтингових балів, що відповідає позитивній оцінці, але не менше 35 балів, зобов'язаний складати захід підсумкового семестрового контролю, яке здійснюється після завершення останнього модульно-атестаційного циклу у семестрі або екзаменаційної сесії, якщо вона передбачена, за додатковою відомістю семестрової атестації (першою незадовільною оцінкою вважається та, що отримана за наслідками модульних атестацій, яка виставляється в основну відомість семестрової атестації). Студент має право на два складання: викладачу та комісії. У разі незадовільного складання підсумкового семестрового контролю комісії студент отримує оцінку «незадовільно» («F» за шкалою ECTS) і відраховується з університету.

При успішному складанні заходу підсумкового семестрового контролю використовується оцінка «задовільно», яка засвідчує виконання студентом мінімальних вимог без урахування накопичених балів («E» за шкалою ECTS) із визначенням рейтингового балу 60.

Студент, який за наслідками модульних атестацій набрав менше 35 рейтингових балів, не допускається до підсумкового семестрового контролю, отримує оцінку «незадовільно» (за шкалою ECTS – «F») і відраховується з університету.

Курсова робота

Студент, який за результатом захисту курсової роботи набрав необхідну, яка відповідає позитивній оцінці, кількість рейтингових балів (не менше 60), отримує семестрову оцінку у відповідності до набраних рейтингових балів. Повторний захист курсової роботи з метою підвищення позитивної оцінки не здійснюється.

Студент, який за результатом захисту курсової роботи не набрав кількість рейтингових балів, що відповідає позитивній оцінці, але не менше 35 балів, зобов'язаний провести повторний захист курсової роботи, який здійснюється після завершення останнього модульно-атестаційного циклу у семестрі або екзаменаційної сесії, якщо вона передбачена, за додатковою відомістю семестрової атестації (першою незадовільною оцінкою вважається та, що отримана за наслідками модульних атестацій, яка виставляється в основну відомість семестрової атестації). Студент має право на два повторних захисти: викладачу та комісії. У разі незадовільного захисту комісії студент отримує оцінку «незадовільно» («F» за шкалою ECTS) і відраховується з університету.

При успішному захисті курсової роботи використовується оцінка «задовільно», яка засвідчує виконання студентом мінімальних вимог без урахування накопичених балів із визначенням рейтингового балу - 60 («E» за шкалою ECTS).

Студент, який набрав менше 35 рейтингових балів, отримує оцінку «незадовільно» (за шкалою ECTS – «F») і відраховується з університету.

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

За дисципліною передбачені такі методи поточного формативного оцінювання: опитування та усні коментарі викладача за його результатами (МФО1); настанови викладача в процесі виконання практичних завдань (МФО2); самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення (МФО3).

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

9.3.1 SWOT-аналіз соціо-економіко-екологічного стану підприємств

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі:

МСО1 Звіт за результатами виконання практичних робіт

МСО2 Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль)

МСО3 Складання комплексного письмового модульного контролю

МСО4 Написання за захист курсової роботи.

Усі роботи повинні бути виконані самостійно. Індивідуальні завдання, схожі між собою, будуть відхилені.

Форма підсумкового контролю – д/залік, що проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями.

Оцінка студента формується таким чином:

1. виконання практичних завдань– 16 ПЗ x 3 бал/ПЗ = 48 балів;
2. проведення опитувань за результатами лекцій, зокрема у письмовій тестовій формі– 16 Л x 2 бал/Л = 32 балів;
3. підсумковий контроль – 20 балів.

<p>В особливих ситуаціях робота протягом семестру може бути виконання дистанційно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. виконання практичних завдань– 16 ПЗ x 4 бал/ПЗ = 64 балів; 2. підсумковий контроль – 36 балів. <p>Студент не допускається до підсумкового контролю, якщо не виконав 75 % практичних завдань з дисципліни, та якщо хоча б за одним із заходів контролю отримав незадовільну оцінку. Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за д/залік має бути не менше ніж 15 балів.</p>	
<p>9.3.2 SWOT-аналіз соціо-економіко-екологічного стану підприємств – курсова робота</p>	
<p>Оцінювання курсової роботи протягом семестру проводиться у формі перевірки звітів за результатами виконання курсових робіт (МСО4).</p> <p>Робочою програмою навчальної дисципліни передбачається виконання курсової роботи.</p> <p>Форма підсумкового контролю – захист.</p> <p>Оцінка студента за результатами виконання курсової роботи формується наступним чином:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. звіт за курсовим проектом (виконання, обговорення) – 60 балів; 2. захист – 40 балів. 	
<p>10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни</p>	
<p>10.1 Засоби навчання</p>	<p>Навчальний процес потребує використання таких засобів навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – мультимедіа, проєкційна апаратура (проєктори, екрани) (ЗН1); – комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі (ЗН2); – програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, для моделювання) (ЗН3).

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література:

1. Аблеєва І. Ю. SWOT-аналіз соціо-економіко-екологічного стану підприємств : конспект лекцій. Суми : Сумський державний університет, 2020. 233 с.
2. Руденко Л. Г. SWOT-аналіз і аналіз прогалин (GAP-аналіз) політик, програм, планів і законодавчих актів у сфері суспільного добробуту (соціального захисту) і підготовка рекомендацій щодо їх удосконалення відповідно до положень Конвенцій Ріо. Херсон: ФОП Грінь Д.С., 2016. 124 с.
3. Системи екологічного управління: сучасні тенденції та міжнародні стандарти. Посібник / С. В. Берзіна, І. І. Ярьєвська та ін. Київ : Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. 134 с.
4. Аблеєва І. Ю. Методичні вказівки до виконання практичних робіт із дисципліни «SWOT-аналіз соціо-економіко-екологічного стану підприємств» : для студ. спец. 101 «Екологія» та 183 «Технології захисту довкілля» всіх форм навчання. Суми : СумДУ, 2020. 87 с.

Допоміжна література:

1. Довгань Л. Є., Каракай Ю. В., Артеменко Л. П. Стратегічне управління. Навч. посіб. 2-ге вид. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 440 с.
2. Стратегічне дослідження регіонів України за допомогою SWOT-аналізу : кол. моногр. / за ред. О. Л. Тоцької. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. 180 с.
3. Горбулін В. П., Качинський А. Б. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки. Монографія. Київ : НІСД, 2010. 288 с.
4. Галушкіна Т. П., Грановська Л. М. Екологічний менеджмент та аудит: Навчальний посібник. (в II частинах). Херсон, 2012. 421 с.
5. Гуменюк О. Г. Використання SWOT-аналізу як основного інструменту стратегічного управління. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 17. С. 281–285.
6. Носонова Л. В. Застосування SWOT-аналізу для визначення конкурентоспроможності АТ «Сумський завод «Насосенергомаш». *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. № 4. С. 503–512.
7. Андрєєва Н., Мартинюк О. Маркетингові технології стратегічного екологічного управління сучасним підприємством: методи та інструментарій впровадження. *Економіст*. 2013. № 1. С. 22–25.
8. Мех О. А. Можливості удосконалення методики SWOT-аналізу. *Наука та наукознавство*. 2012. № 1. С. 21–26.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. ДСТУ ISO 14040:2013 Екологічне управління. Оцінювання життєвого циклу. Принципи та структура (ISO14040:2006, IDT. – URL:
http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=70997
2. Настанова щодо екологічної сертифікації та маркування «Зелений офіс». – URL:
<https://www.ecolabel.org.ua/images/page/nastanova-zeleniy-ofis-2015.pdf>
3. Барановська В.Є., Берзіна С.В., Іванова О.В., Капотя Д.Ю., Сущенко І.М., Пометун О.І., Ярьськовська І.І. впровадження екологічного стандарту «Зелений клас» у закладах освіти згідно ДСТУ ISO14024 Методичний посібник. Київ : Вид-во «Задруга», 2014. 64 с. – URL:
<https://www.ecolabel.org.ua/images/page/zeleniy-klass-2015.pdf>
4. Махонченко Ю. SWOT аналіз як інструмент определения контекста організації. – URL:
<http://managementsystemsonline.blogspot.com/2016/06/SWOT-analiz-kak-instrument-opredeleniya-kontekstaorganizatsii.html>
5. Махонченко Ю. Аналіз заінтересованих сторін методом «Аналіз стейкхолдерів». – URL:
<http://managementsystemsonline.blogspot.com/2016/10/opredelenie-zainteresovannykh-storon-metodomanaliz-stakeholderov.html#more>
6. Складання стратегічного балансу та сутність SWOT-аналізу [Електронний ресурс]. – URL:
<http://in1.com.ua/book/13007/10315>.